

Olvasás-, írás- helyesírás zavarainak általános ismeretei
A nyelvi fejlettség az olvasás-, írás- helyesírás diagnosztikája
Olvasás-, írás- helyesírás zavarának korrekciója

1. tétel:

Kövesse nyomon a nyelvi fejlettség, az olvasás-, írás- helyesírás beszéd zavarának diagnosztizálási folyamatát. Fejtse ki, hogy mi a szerepe a szülőnek, a pedagógusnak, a vizsgáló pedagógiai szakszolgálatnak, illetőleg milyen típusú szakszolgálati intézmény illetékes a vizsgálat lefolytatására. Mutasson rá, hogy hol válik el a szakmai diagnosztikus munka az államigazgatási eljárástól. Milyen jogai vannak a gyermeknek és a szülőnek. Miért érdeke a gyermeknek, hogy problémáját felismerjék, vizsgálják és meghatározzák a rá vonatkozó rehabilitációs célokat és feladatokat.

2. tétel:

Milyen kedvezményeket biztosít a Köznevelési Törvény a más fogyatékos vagy tanulási nehézséggel küzdő gyermeknek és a gyermeket befogadó köznevelési intézménynek.

3. tétel:

Fejtse ki, hogy milyen diagnosztikus és fejlesztő kompetenciával rendelkezik a nyelv- és beszédfejlesztő pedagógus. Vezesse végig egy olvasás- írás problémával küzdő kisiskolás gyermek diagnosztikus folyamatát a probléma felismerésétől a fejlesztési terv elkészítéséig. Fejtse ki, hogy a cél, a módszer és az eszköz megválasztásában milyen szempontokat mérlegel. Külön térjen ki a beavatkozási stratégiákra, a logopédussal és más szakemberekkel való együttműködés feltételeire.

4. tétel:

Tanult ismeretei alapján csoportosítsa a diagnosztikus eljárásokat. Sorolja fel a nyelvi fejlettség, az olvasás- az írás- és a helyesírás technikai próbáit. Ismertesse a nyelv- és beszédfejlesztő pedagógiai kompetenciával használható próbák általános elveit és specifikumait. Beszéljen az anamnézis, a jelen állapot és a megfigyelés készítésének szabályairól és elveiről. Külön térjen ki a szülővel való kapcsolatteremtésre és kapcsolattartásra. Ismertesse a személyi adatok kezelésének szabályait.

5. tétel:

Definiálja az iskolai tanulási teljesítményzavart, sorolja fel fajtáit, nevezze meg a lehetséges okokat, tegyen különbséget a pedagógiai, pszichológiai-orvosi és a jogi, adminisztratív szempontú definíciók között. Ismertesse, hogy az iskolai teljesítményzavar milyen jellemző tünetegyüttesekben nyilvánul meg, beszéljen az úgynevezett másodlagos tünetekről.

6. tétel:

Az olvasás-, írás- helyesírás nehézség- vagy zavar oka, tüneteinek jellemző mintázata. Nevezzen meg gyakori tünetegyütteseket, sorolja fel a mérés eszközeit és a diagnosztikus mérleges kritériumait. Mit jelent a diagnózisra épülő fejlesztés.

Bibliográfia:

1. A Köznevelési törvény 1999. évi egységes szerkesztett változata.
 2. MKM rendelet a képzési kötelezettségről és a pedagógiai szakszolgáltatásokról (A 3/1998. IX.9) OM rendelettel egységes szerkezetbe foglalt szövege. Iskolaszolga. 1999. január.
 3. Gereben F-né /szerk./: Fejlesztő pedagógia 1992/1-2. Diszlexia különszám.
 4. Meixner Ildikó: A dyslexia prevenció, reedukáció módszere. BGGYTF. Budapest. 1993.
 5. Torda Á. /szerk./: Szemelvények a tanulási zavarok köréből. Tankönyvkiadó. Budapest. 1991.
-

10.

AZ OLVASÁS-, ÍRÁS-HELYESÍRÁS ZAVARAINAK ÁLTALÁNOS
ISMERETEI
A NYELVI FEJLETTSÉG, AZ OLVASÁS-, ÍRÁS-HELYESÍRÁS
DIAGNOSZTIKÁJA
OLVASÁS-, ÍRÁS-HELYESÍRÁS ZAVARÁNAK KORREKCIÓJA

I. TÉTEL

Kövesse nyomon a nyelvi fejlettség, az olvasás, írás- helyesírás, beszéd zavarának diagnosztizálási folyamatát. Fejtse ki, hogy mi a szerepe a szülőnek, a pedagógusnak. A vizsgáló pedagógiai szakszolgálatnak, illetőleg milyen típusú szakszolgálati intézmény illetékes a vizsgálat lefolytatására. Mutasson rá, hogy hol válik el a szakmai diagnosztikus munka az államigazgatási eljárástól. Milyen jogai vannak a gyermeknek és a szülőnek. Miért érdeke a gyermeknek, hogy problémáját felismerjék, vizsgálják és meghatározzák a rá vonatkozó reabilitációs célokat és feladatokat.

14 // 1994 MKM rendelet "más. fogyatékos"
ped. szakszolg.

2005. évi Cx. tv. "sajátos nev. igényű"

2) Fejlesztési diagn.

- teljes képességreptórák (+-) + tanulási attitűd
- IQ - struktúra
- megismerés - hangsúly
- változathatóság
- diagnosztis - fejlesztés szerves egésze
- diagnosztis minőségi értékelése
- tisztán megfogalmazott cél
- interdiszciplinalitás
- interakció

Attitűd - magatartás, szellemi beállítódás

- a gyermekkel kapcsolatban jogos elvárások -
tanulási teljesítéscéljainak

A diagnosztika

Az iskolai kudarcok, a szülő panaszai felvetik a diagnosztikus mérések szükségességét.

1. Pedagógiai megfigyelések: a gyermek tanítójának, tanárának megfigyelései, jellemzése. Miben nem tud megfelelni a gyermek az elvárásoknak. *Bevezetés, mozgás, cselekvés, tanulási attitűd fejlődés*
2. Anamnézis felvétele: a szülőtől kikérdezzük a gyermek születésétől napjainkig tartó időszak jellemző eseményeit (család, életkörülmények, terhesség, születés, valamint a mozgás, a beszéd, a játék, a tanulás, a viselkedés fejlődését)
3. Megfigyelési jegyzőkönyv: a gyermek közvetlen megfigyelése valamilyen cselekvés közben (viselkedés, mozgás, beszéd)
4. Diagnosztikus vizsgálatok (olvasás-, írás-, helyesírás-, figyelemvizsgálat, a nyelvi fejlettség vizsgálata-szókincs-, kognitív vizsgálatok-gondolkodás, emlékezet) *szókincs, figyelem, mozgás, beszéd, emlékezet*
5. Összegzés, diagnózis: a tünetek, az állapotok összefoglalása, a vizsgálatok eredményei, az okok kutatása → a feltehető nehézség, zavar *összefoglalás, okok*
6. Fejlesztési területek, cél meghatározása
7. Fejlesztés körülményeinek, eszközeinek leírása *területi leírás*

Szülő *Megjegyzés: az alapvető*

A szülő feladata, hogy segítsen feltárni a gyermek problémáját. Az anamnézisben adatszolgáltató, a szükséges leleteket, eddigi szakvéleményeket bemutatja. Megjelenik gyermekével a nevelési tanácsadónál, illetve a szakértői bizottságnál. A kontrollvizsgálatokon is megjelenik gyermekével.

Biztosítja a gyermek számára a fejlődés körülményeit *(szellemi, fizikai, érzelmi)*

Pedagógus

Segíti a diagnosztikát a pedagógiai jellemzéssel. Biztosítja a gyermek számára a pozitív diszkriminációs jogokat. *Differenciálás*

Nevelési tanácsadó

A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségek vizsgálata a fő feladata, illetve ezek rehabilitációs célú kezelése. További szakértői és rehabilitációs bizottság vizsgálatának kérése (felterjesztés). Logopédiai vizsgálat és kezelés. Iskolaérettségi vizsgálatok végzése. Pályaválasztási tanácsadás.

Tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság

A tanulási teljesítményszavarok vizsgálata (pedagógiai, gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi), rehabilitációs célú diagnosztika felállítása. Sajátos nevelési igény megállapítása. Javaslattétel a korrekció feltételeire, céljaira, módszereire. Rendszeres kontroll vizsgálatok a sajátos nevelési igényű gyermekek részére. *(3 évente)*

tanulási képességek

A pedagógiai szakszolgálatok tevékenységét a 14/1994-es MKM rendelet szabályozza (www.om.hu/jogszabalyok)

Amennyiben a szülő nem jelenik meg a szakértői bizottságnál gyermekével a megadott időpontban, úgy a területileg illetékes jegyző a második sikertelen felszólítás után államigazgatási eljárást kezdeményezhet a szülő ellen.

A gyermek jogai

A gyermeknek joga van, hogy a megfelelő bánásmódban részesítsék; hogy attól az időponttól kezdve különleges gondozásban részesüljön a nevelési/oktatási intézményben, amikortól sajátos nevelési igényt megállapították. Az oktatási intézményben pedagógiai rehabilitációban és pozitív diszkriminációban kell, hogy részesüljön. - korai felismerés - prevenció

A szülő jogai

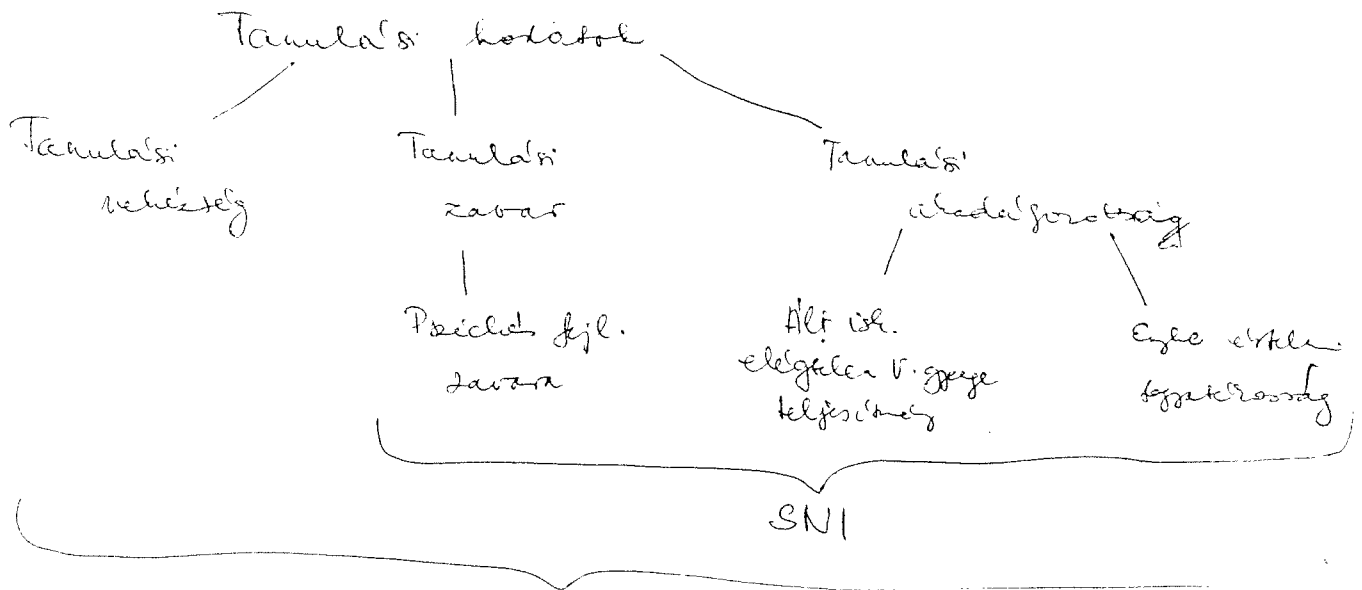
A szülőnek joga van tudnia gyermeke állapotáról és lehetőségeiről. Tájékoztatni kell gyermekének jogairól is. A szakértői bizottság és a szülő megállapításaival joga van egyet, illetve nem egyet érteni, fellebbezni az ellen (újabb vizsgálatot kérni). A szakértői bizottságnál való megjelenés (vizsgálat és kontroll vizsgálat) esetén utazási költségtérítés jár a szülőnek és gyermekének egyaránt.

A gyermek érdekei

A gyermeknek az az érdeke, hogy tanulási nehézségét vagy zavarát minél előbb felismerjék. Amennyiben még az iskolakezdés előtt tárul fel a probléma, úgy prevenciós céllal lehet megkezdeni a hátrányok felszámolását. Ebben az esetben a legjobbak a kilátások. Ha már a tanulási folyamatban derül ki a probléma, akkor rehabilitációs céllal folytatjuk a fejlesztést. Minél előbb vizsgálják meg a gyermeket és határozzák meg a rá vonatkozó célokat és feladatokat, a rehabilitáció prognózisa annál jobb. A korai felismerés és terápia hozza meg a legjobb eredményeket.

- Lexi
- Rosta K. Testre szabott fejle program → nérel. ki.
- Marosits Inel: Betűzűz
- Dislexia! prevenció
- logopédiai ellátás
- Sindelas - program

11. fejelet



Különleges gondozásra jogosultak

SN1: a) testi, érzelmi, értelmi, tanulási, tanulási akadályozottság, autista, látó fogathosszág, egyúttal előfordulása ezek kombinációjában.

b) Pszichés fejl. zavar miatt a neurol. tan. fogathosszág tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dislexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, krón. hyperkinetikus v. krón. alaktivitás)

Különleges gondozásra való jog, követelmények és mentesítés.

- fejlettségi felmérésekben találhatók
- rehabilitációs célú foglalkozás
- egyes tantárgyakból, tantárgyterületek mentesítés az értelmi műveltség alól
- egyéni foglalkozást szervez az iskolában a tanuló körében
- vizsgán bizonyítottan kell az adott felkészítési időt.
- iskolai beáramlásra lehetőséget kellítani segédességgel (ingyenes, számítógép stb.) alkalmazással.
- az iskolai beáramlás ^{felkészítés} feltételével és fordítva

Iskola: tanulási akadályozottság, rehabilitációs célú foglalkozás

- a helyi tantervnek megfelelően kell a foglalkozás megszervezése és folytatása igazodva fejlesztő programokhoz, az adott tanulási nehézség típusához és a tanulási problémához.

3. TÉTEL

Fejtse ki, hogy milyen diagnosztikus és fejlesztő kompetenciával rendelkezik a nyelv- és beszédfejlesztő pedagógus. Vezesse végig egy olvasás- írás problémával küzdő kisiskolás gyermek diagnosztikus folyamatát a probléma felismerésétől a fejlesztési terv elkészítéséig. Fejtse ki, hogy a cél, a módszer és az eszköz megválasztásában milyen szempontokat mérlegel. Külön térjen ki a beavatkozási stratégiákra, a logopédussal és más szakemberekkel való együttműködésre.

beavatkozási

Nyelv- és beszédfejlesztő kompetenciája:

Elsősorban a tanulási, beilleszkedési és magatartási nehézségek kezelése a feladata. Más szakember híján a pszichés fejlődés zavaraival küzdők (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia) reabilitációját is végezheti, megfelelő (logopédus, gyógypedagógus) felügyelete mellett. A diagnosztikus vizsgálatok közül az írás, olvasás, figyelem, nyelvi készségek, rajzteljesítmény, beszédértés- és észlelés vizsgálatát végezheti önállóan. Azokat a vizsgálatokat, amelyekhez pszichológus (pl. IQ- mérés, Bender-tesztek), vagy más végzettség, pl. pszichológus vagy logopédus (pl. Sindelar-program, Inizan-teszt) szükséges, nem végezheti.

Diagnosztikus folyamat:

1. Probléma felismerése
2. Panaszfelvétel: konzultáció a pedagógusokkal (osztályfőnök, nevelők)-jelen állapot
3. Panaszfelvétel: anamnézis felvétele a szülővel (minden eddigi vizsgálat, lelet begyűjtése)
4. A gyermek megfigyelése-megfigyelési jegyzőkönyv
5. Hipotézis felállítása: mi lehet a probléma?
6. A probléma igazolását vagy kizárását célzó diagnosztikus vizsgálatok elvégzése (csak a kompetencia alapján)
7. A vizsgálatok eredményeinek összegzése: a gyengén és jól működő területek feltárása
- állapotok
- tünetek
- lehetséges okok (*ú.é.ú.ú.*)
8. Fejlesztendő területek csoportosítása, időbeni elhelyezése
9. 3 hónapos fejlesztési terv elkészítése

- 6W, 6P
- nyelv
- kértés
- felhívás
- érzés
- testhelyzet
- érzékelés
- figyelem
- nyelvi

*felhívás, érzékelés
- kértés*

*felhívás, érzékelés
- kértés, megismerés*

6W, 6P

10. Szükség esetén a nevelési tanácsadóhoz küldeni a gyermeket

11. Célkitűzés vizsgálata a feladat megvalósításához

A fejlesztés szempontjai:

A cél, a módszer és az eszköz megválasztásában is olyan szempontokat veszünk figyelembe, amelyek alkalmazkodnak

-a gyermek életkorához, *(életkor függvényében)*

-az elmaradás mértékéhez

-hány és milyen területeken szükséges a fejlesztés

-a meglévő jó képességekhez

-a helyi adottságokhoz

rehabilitációs funkciók

Célterületek: tantárgyi tudás, kognitív képességek, nyelvi képességek, motoros és orientációs képességek, szociális képességek, extraintellektuális teljesítmények (motiváció, szorgalom...), személyiség egésze (beilleszkedés, viselkedés)

Eszköz: ~~pszichomotoros fejlesztő~~ programok, téri tájékozódás fejlesztése, kognitív fejlesztő terápia, testséma rendezése, nyelvi- és beszédfejlesztő programok, *(játék-)* báb-, mese-, dráma-, zeneterápia), Sindelar-program, Ayres-terápia, Meixner-módszer, stb. *(stb.)*

Módszer: csoportos, ~~nívócsoport,~~ egyéni, mikroesportos, rétegmunka, stb

Beavatkozási stratégiák:

1. Makrobeavatkozás: Ennek keretében a gyermeket szükség szerint más külső intézményekbe küldjük, hogy problémáját alaposan kivizsgálják, feltárják és a fejlesztés irányelveit kitűzzék. Ez bővített komplex beavatkozás.

Területei:

-Közoktatási szolgáltatás (nev. tan., szakértői biz., logopédiai centrum vagy ambulancia)

-Egészségügyi szolgáltatás (kórház, szakrendelő, gyermekideggondozó)

-Szociális és családügyi szolgáltatás (gyermekvédelmi intézmény, családsegítő szolgálat, gyermekjóléti szolgálat)

-Civil szféra szolgálatai (egyház, alapítvány, egyesület, szövetség)

2. Mikrobeavatkozás: intézményen belüli ellátás (osztálykereteken belül és/vagy rehabilitációs célú terápia)

A fejlesztés szempontjai

- A cél, a módszer és az eszköz alkalmazkodnak
- a gyermek életkorához
 - az elmaradás mértékéhez
 - hány és milyen területen folyik a fejlesztés
 - a meglévő jó képességekhez
 - helyi adottságokhoz

Célnyilek: tantervi tudás

- perceptív
 - nyelvi készség
 - emlékezet
 - nem akadémikus
 - látványos (színes és vizuális)
 - mozgásos
- kognitív képessége (perceptív, táktikus, képzet. mozg. vizuál. modellezés)
- nyelvi képességfejlesztés
- testfelépítés
- motoros és orientációs képességek
- szociális képességek fejlesztése
- extraintellektuális fejl. (motiváció, magabizalom)

Eszköz: tantervi tudás

- tantervi tudás
- kognitív fejl. terápia
- testnevelés
- nyelvi készségfejlesztés program

Módszer: egyéni, csoportos

A diszlexia veszélyeztetettség vizsgálata

Diszlexiaprevenciós teszt

Beszéd	spontán beszéd szókincs összefüggő beszéd relációs szavak használata nyelvi rendezettség beszédhiba
vizsgálata	nehéz szavak utánmondása különbségtétel önálló vers- és mesemondás emlékezet (hang, szó, mondat, történet)

Hallási differenciálóképesség vizsgálata

Térbeli tájékozódóképesség vizsgálata

Dominancia vizsgálata

Dichotikus hallásvizsgálat

Vizuális észlelés vizsgálata (formák, irányok,
információs jelek)

Vizuális emlékezet vizsgálata (tágykép, formák, jelek)

Vizuális minta követése – soralkotás vizsgálata

Mozgás megfigyelése

Ritmuserzék vizsgálata

Rajzvizsgálat

*R. ...
differenciálóképesség vizsgálata
Térbeli tájékozódóképesség vizsgálata*

1. csop

1. külső feltekerei - az

alkalmazásai

- ~~az~~ ~~alkalmazásai~~ ~~minőségirányítási program~~ ~~felmerül - e az igény~~ ~~hátter~~ ~~esze~~
- finanszírozás
- megjelölés végzettségig szakember

7% 2003. Közt. Törv. 52. paragraf.
 Tervezési és finanszírozási törvény
 Az államháztartáshoz tartozó szervezetek működéséről és a központosított kiadásokról

2. A tevékenység tartalma

- ped. művelés, anamnézis
- egyéni haladási útvonal (3hó) 21/2005. OM rendelet (kontrollvizsgálat)
- kontrollvizsgálat
- fejlesztés (BTM)
- értékelés

TERVEZÉS-FEJLESZTÉS - ELL. - BEAVATKOZÁS

3. Munkafeltételek

- megfelelő mérési követelmény
- munkaadó, fiz. feltételek
- szaktudás
- fizetés, munkajogi
- szakképzés

4. külső kapcsolatok

- min. pedagógus, egészségügyi
- jogszabály
- Nem. Tan. Szakértői Biz.
- min. fejlt. pedagógusok
- tudományi körök
- családsegítő és gyermekjóléti központ
- iskolai pedagógusok
- pedagógus, jogszabály
- PEDAGÓGIAI INTÉZET
- Győr

(T) külső fel.

Pedagógiai programban
lehető legkorábban a
kompetenciák

Nemtanulási kompetenciák
Szakmai kompetenciák
nyelvi kompetenciák

- Naplószerkesztés

- Tanterv készítés és értékelés

MILYEN KÉPESSÉGEKET VIZSGÁLNAK AZ INIZAN- TESZT SZUBTESZTJEI, FELADATAI ?

A **téri elrendezés** szubteszt feladatai:

- *Mértani formák másolása,*
- *Szimmetrikus rajzok közötti észrevehető eltérések (Horst betűk),*
- *Mértani formák felépítése kockákkal.*

Mértani formák másolása

- vizuális figyelem,
- vizuális emlékezet,
- formaanalízis -szintézis,
- motoros tervezés,
- grafomotoros képesség,
- vizuo-motoros integráció.

Szimmetrikus rajzok közötti észrevehető eltérések (Horst betűk)

- vizuális figyelem,
- vizuális emlékezet,
- vizuális differenciálás,
- formaanalízis - szintézis,
- szeriális emlékezet.

Mértani formák felépítése kockákkal

- vizuális figyelem,
- vizuális emlékezet,
- vizuális differenciálás,
- formaanalízis - szintézis,
- konstruáló képesség,
- térlátás,
- bal-jobb irány ismerete.
- vizuo-motoros integráció,
- színek ismerete,

A **beszéd** szubteszt feladatai:

- *Azonnali visszaemlékezés egy rövid történetre,*
- *Azonnali visszaemlékezés rajzon megfigyelt tárgyakra,*
- *Kiejtés (Artikuláció).*

Azonnali visszaemlékezés egy rövid történetre

- verbális figyelem,
- rövid távú verbális emlékezet (szériális eml.),
- szókincs aktivizálása,
- kifejező képesség.

Azonnali visszaemlékezés rajzon megfigyelt tárgyakra

- figyelem,
- rövid távú verbális emlékezet,
- szókincs aktivizálása.

Kiejtés (Artikuláció)

- verbális figyelem,
- verbális analízis - szintézis,
- rövid távú verbális emlékezet (szériális eml.),
- motoros tervezés,
- motoros koordináció,
- akusztiko-motoros integráció.

Az **idői elrendezés** szubteszt feladatai:

- *Tapsolással megadott ritmus ismétlése,*
- *Egymást követő vonalak formájában megadott ritmus ismétlése.*

Tapsolással megadott ritmus ismételése

- hallási figyelem,
- hallási emlékezet (szériális eml.),
- hallási analízis - szintézis,
- hallási differenciálás,
- motoros tervezés,
- motoros koordináció,
- akusztiko-motoros integráció.

Egymást követő vonalak formájában megadott ritmus ismételése.

- vizuális figyelem,
- formaanalízis - szintézis,
- vizuo-motoros integráció,
- absztrakció,
- logikai gondolkodás,
- a szabályszerűség verbális megfogalmazása.
- rövid távú verbális emlékezet (szériális eml.).

A magasabb funkciók az **alapvető képességek rendszerének** segítségével alakulnak ki, jelennek meg. Ez érvényes az olvasásra is. Sokféle **képességnek kell együtt működni** a zavartalan olvasás biztosításához.

Az INIZAN-teszt feladatai a vizuális és akusztikai percepciót, analízis-szintézist, az integrációs készséget (vizuális-akusztikai), a rövid távú verbális emlékezetet, a soralkotási, absztrakciós képességet, a logikai gondolkodást, a nyelvi fejlettséget mérik.

Az egyes szubtesztekben nyújtott teljesítményt elemezve a téri elrendezés feladataiból a mértani formák felépítése kockákkal, valamint az idői elrendezés és a beszéd feladatai szűrték ki legjobban a diszlexia veszélyeztetetteket.

4. TÉTEL 13. TÉTEL

1. - Csoportosítsa a diagnosztikus eljárásokat.
2. - Olvasás-, az írás- és a helyesírás technikai problémái
3. - Próbák általános elvei és specifikumai.
4. - Anamnézis, a jelen állapot és megfigyelés készítése a szabályai
5. - Szülővel való kapcsolattartás
6. - Személyi adatok kezelése

1. A diagnosztikus eljárások csoportosítása

a) Diszlexia - veszélyeztettség mérése (főként óvodásorban → előrejelző teszt prevenció):

- DPT

- Inizan - teszt vizuális és akusztikus perceptió, analízis - szintézis, magánhangs. készség, verbális emlékezet, pozícionális emlékezet, képesség, logikus gondolkodást, nyelvi felismerést méri,

- Sindelar - teszt

- MSSST

b) Diszlexia - veszélyeztettség (iskoláskorban)

- olvasás

- írás

- helyesírás

- nyelvi készségek vizsgálata

- dominancia

- testoldal és orientációs készségek

- figyelem és emlékezet vizsgálatai

a) Dominancia, orientáció, lateralitás vizsgálata (pl. Harris-féle)

b) Nyelvi készségek vizsgálata (szókincs, fogalomalkotás, ellentét, főfogalmak, nyelvhelyesség)

c) Olvasás- és írásvizsgálat (Meixner)

d) Nyelvi - helyesírási vizsgálat (Kebényiné Nagy, Éva)

e) Figyelem vizsgálata (szél - lámpa)

f) Vizuális és auditív emlékezet vizsgálata + szerialitás

g) Kognitív képességek vizsgálata (analízis - szintézis) ^{szerialitás}

h) Nagyszámok vizsgálata (megfigyelés)

i) Rajzvizsgálat (motoros képesség vizsgál., órázsmel, családok ^{kezdődés} _{kezdődés} _{kezdődés})

Olvasásvizsgálat:

Melner skórikó olvasólapjaival végzik.

6 részből áll: izolált magánhangzók, majd mássalhangzók olvasása, szótagok, szavak, szöveg olvasása, szövegértés mérése kérdésekkel.

Külön külön mérjük az időt, jelöljük a hibákat.

osztályfoknak megfelelő mérendőlapot használunk, de szükség esetén visszalephetünk ettől (nagyon gyenge teljesítmény esetén.)

Értékelése: összes idő és összes hiba mennyiségi és minőségi értékelése.

Cseré, fogyasztás, betoldás, ismétlés, szóronas, értelmes - értelmetlen válasz.

Írásvizsgálat:

5 részpróbából áll: másolás írottól

- " - nyomatottól

tolldamondás

tanult - ismert szöveg emlékeztől írtól
önálló szövegalkotás

Mérjük a részidőket is. Összes idő és összes hibaszám értékelése. A hibák minőségi elemzése (cseré, fogyasztás)

Íráskép értékelése részbenint

1. Az írómozgás kivételésekor nehézségei (aranyfogás, dia, 'Doral' fogás)

2. Betűalakítás nehézségei

3. Egyszerű technikai hibák (jártás, íráskép, sor, szóköz)

4. Tagolási hibák fajtái (szótagok, mondatjel)

5. Írás tempója, jellege

Helyesírás vizsgálata:

A nyelvi - helyesírás felméréslap, még árszaltabb lépést ad a helyesírás problémáiról. Székelyi és Nagy Éva feladatlapja.

- Különböző területeket tar fel: zöngés - zöngétlen differenciálása
- mássalhang. magh. hasonlóságai diff
- szótagolás
- ellentétes megfogalmazása
- betűrend
- j - ly hasonlítás
- r - g hasonlítás
- k - g hasonlítás

(3)

A vizsgálat azt tárja fel, hogy hol tart a gyermek a tanulmányában.

Effektivitás: mely kritérium van lemaradós

(50%-nál kevesebb eredmény alapján gyenge)

A próbák általános elvei

- Csak megfelelő kompetenciával lehet a mérésüket elvégezni.
- A gyermek életkorának megfelelő szintű mérésről végezni.
- A vizsgálatokhoz biztosítani kell a megfelelő körülményeket helyiségek és eszközök.
- Nagyon pontos utasításokat adni.
- Csak akkor kezdjék a feladatot, ha meggyőződésük róla, hogy a gyermek érti az utasításokat.
- Ne adjanak visszajelzést a feladatmegoldás közben a gyermeknek arról, hogy helyesen oldja-e meg a feladatot.
- Folyamatosan figyelni, és megfigyelni kell és kell.

Specifikumai: ~~Nem ped. módszerek~~

Gyógypedagógiai háttér
interdiszciplináris

Anamnézis

- születéssel folytatódó beszélgetés
- feltáró jellegű
- kidolgozás, hazulmas beszélgetés, nyugodt légkör, remélt adatok
- fejlődésmenet eltérő vonásai (mozgás, beszéd, viselkedés, testi fejl.)
- tehetség, zűlés
- család, életkörülmények
- nevelési attitűdök
- gyermek fejlődését befolyásoló tényezők
- korábbi
- családi anamnézis: a családban előforduló betegségeket örökletes betegségeket
külső beavatkozások
tervezés
valóságosság
amoralitás
szellem
diszgráfia

Jelen állapot

- pedagógussal, külvilággal
- pedagógus megfigyelésének értelmezése
- tanulási teljesítmény (gyenge - jó)
 - viselkedés, mozgás, bened, viselkedés
- tanuláshoz való viszony (attitűd)
- közösséghez való viszony, közösségben való helyzet
 - (háttérrel, neveléssel)
 - (közpoint, persóna)

Megfigyelés

- minden mozzanatot megjegyzése (mozgás, bened, viselkedés)
- spontán tevékenység közben megfigyelés

Szülővel való kapcsolat

- Fontos a kapcsolattartás, ő ismerni a legjobban a gyermeket & tud a legtöbb információtval segíteni a gyermek fejlődésében
- Meg kell győzni a szülőket a nevelés és a fejlesztés fontosságáról
- Biztonság kell, hogy gyermekük érdekében mindent megtegyenek.
- A szülőket is be kell vonni a fejlesztésbe (otthoni gyakorolással)
- Folyamatosan tájékoztatni kell a fejlődésről, és érdeklődni min az ő véleménye.
- Tájékoztatni kell az ő és gyermekük jogairól, és a gyermeknek járó kedvezményeiről.
- Jó kapcsolatra törekvés.
- Családlátogatás

Személyi adatok kezelése

- Semmilyen adatot, információt illetéktelen személynek nem adhatunk ki.
- A nevelési adatokat a gyermekre vonatkozó utolsó adatok nélkül kezeljük meg, hogy ne lehessen másképp a gyermekre.

Tamulási szavak vezérfestétségűek kénkei övödelésében

Nyelv- és beszédműködésben

- tartós beszédhiba, diffúz beszédhiba
- korai rezortus beszédhiba
- beszédritmus zavara
- hiányos adhézió
- nyelv adhézió
- motorritmus
- hangjelölés
- motoros rezortus
- motoros rezortus nehézség
- diszgrammatikus
- motoros hiány
- rossz ritmusérzék
- motoros rezortus nehézsége, nehézsége
- nehézség beszédhibák
- verbális emlékezet működési zavar
- rezortus nehézség
- motoros rezortus nehézség

Motoros működésben

- koordinációs mozgás
- koordinációs funkciók
- laterális dominancia kialakulásában
- motoros ügyetlenség
- korai rezortus mozgás nehézsége
- irányított nehézség
- tipikus mozgás szociális környezetben
- motoros rezortus nehézség
- motoros rezortus nehézség
- motoros rezortus nehézség

- tájékozódási központokig a saját testén
- orientációs nehézségek a térben
- rossz tájékozódás a térben
- tájékozódási nehézség az időben
- idői és téri szervezési nemis való működés zavara

Értelemi teljesítmény

Vizuális működésben

- forma felismerés zavara
- formailleség és értelemzavar
- vizuális minta sorrend észlelési zavara
- alul- és túlszűrés differenciálási zavar
- vizuális emlékezés mint a motoros emlékezés
- vizuális támpontok alapján való tájékozódás
- háttér- és forma észlelési zavar
- figyelemzavar észlelési zavar

Audiotív működésben

- beszédértelem zavar
- fonéma felismerés nehézsége
- fonéma differenciálás nehézsége
- hangok észlelési zavar
- hangok sorrendezésének zavar
- beszédanyagok zavar
- akusztikus támpontok alapján való tájékozódás zavar
- hang ^(a beszédet levezető központ) konstans kiértékelése zavar
- figyelemzavar észlelési zavar

3. Mozgástartás az Mozgás' terén

- rossz ^{szemlélet} nyitottság, egyszemélyes
- iraklenség, infantilizmus
- irányítatlanság, kettészavazás, vannak (dominancia)
- elvesszi tanulási motivációját - Mozgástartás

7. d. d.

Ezeleni élet

- stílus
- az újkor nyomában
- néha a kezdő
- Állás
- tervezés típusa, 2000

Gyakori tünetegyüttesek

- a) dislexia
- b) dislexia és diszgráfia
- c) diszgráfia - dislexia meradvényjelleggel
- d) diszkalculia dislexiával és diszgrafiával
- e) elbírálási képességeikkel, hiperaktivitással

Értékelés: én tudok

- motiváció és szemlélet
- életvitél

jellem: az elektronikus
műveltség
munka, fél, félis
munka, st.

A mérési eszközök:

1. Húsvet -féle olvasópróba
2. Írásvizsgálat
3. Diszkalculia - vizsgálat
4. Szóhasználat, lateralitás vizsg.,
újra képzés vizsgálat

A diagnosztikus mérések kritériumai:

- elvárás mérték
- érintett részesség kör, gyengesége
- zavar okai (multikauzális okok)
- a gyermek kora, az időfok
- a gyermek motiváltság, feladattartása
- családi állapot, szociális-kulturális körzet

olvasás - organikus
szóhasználat - nyelvi és konvulziós
jellem és szóhasználat
olvasás - organikus
szóhasználat - nyelvi és konvulziós
jellem és szóhasználat
olvasás - organikus
szóhasználat - nyelvi és konvulziós
jellem és szóhasználat

Diagnózisra épülő fejlesztés

- Azt jelenti, hogy a diagnosztikában feltárt hiányos vagy gyengén működő területet célirányosan fejlesztik a meglévő jó képességekre építve.
- A diagnosztikától pontosan kiindul az elvárás mérték és mérték, innen kezdődik a fejlesztés.
- Először az alapvető területek kezdődnek, amelyek területi megelődésén a tanulási sikerességét
 - testelés, orientáció (fő és old)
 - a beszéd alatti és tartalmi vonalain (helyes írás)
 - logikus képesség (emlékezet, figyelem, szóhasználat)
 - dislexia - diszgráfia szóhasználat (vélhető új tanulási stílus, diff. mozgások)

- szöveget kell, a költészetet, a költészetet, a költészetet, a költészetet (3 d.)
(mindenképp
írásos)

megértés, esetleg újratulajdonos

- Tartalomában közelebb a pedagógiai követelményekhez,
de a fejlesztő tevékenység soha nem lehet alternatív vagy
kompetencia

A diagnózis és fejlesztés közös egyéget alkot és a fejlesztésben
van a hangsúly. A cél az, hogy a tan. szakkal küzdő gyermek
a többségi általános iskolában sikeresen megfeleljen.

A tanulási nehézségek nem megfordíthatatlanak, hanem az intellektuális tevékenység egyik formája, kognitív
képességek fejlesztésével.

Spec. egyéneknél fejlesztés van szükség a gyermeknek
hogy az információkat használni tudja.

Ciklikus fejlesztési terv (3 hónap)

Ciklusonként 3-4 részképesítő egység fejlesztésére szolgál.

Alapvető képesség → komplex tanulási képesség

Meikler: A dyslexia a szófogalom: diszlexia a gyermek
személyi jogos elvárásai (a gyermek adottsága)
az olvasás-írás tanulására szent idő és a gyermek
mennyiség, valamint az eredmény között.

Kausztung legfontosabb: a helyes olvasás ^{szó} használata. Ebben a
megértés területén ép a diszlexia ellenére
sem tudja a gyermek az elvő elviben az olvasást
elfajlítani.

Luchsing: Alacsony intellektusú gyermekek képessége arra
hogy a szókat módon az elv-írás megértésével.

A tanulási nehézségek nem megfor-
ditásként láthatók, hanem az intellek-
tuális készségek egyik formája, logikai-
alapszintű bekapcsolódásuk.

Speciális munka fejlesztése van
készsége a gyermekek, hogy az
nevelésüket támogatni tudja.

Ciklikus fejlesztési terv (3 évig)

Ciklikus fejlesztési terv 2-3 névelési évtől kezdődik
fejlesztése ajánlott. Záró képzés →
komplex tan. képzés.

Meixner: A dyslexia irányszóval: diszlexia
a gyermekek névelési zavarok (a gyermek
adattal), az ok-ér. tanulási zavarok miatt is
szokásos megnyilvánulások, valamint az ok-ér.
zavarok

Kauschling (1916) megállapítja: a nevelési
zavarok az ok-ér. készségek, melyek
előre nem láthatók az ok-ér. zavarok
után.

Luchtinger - Arnold A. az ok-ér. zavarok
nevelési zavarok, az ok-ér. zavarok
megelőzése. (Készségek u. zavarok)

Gyakori tünetegyüttesek:

- a. diszlexia
- b. diszlexia és diszgráfia
- c. diszgráfia- diszlexia maradványtünetekkel
- d. diszkalkulia diszlexiával és diszgrafiával

2.) Elterjedt jellegzetességek, kognitív hiányosságok

A mérés eszközei: komplex olvasási feladatok, írásvizsgák

1. Meixner-féle olvasáspróbák
2. Írásvizsgálat (v. tolló v. ujjal) (v. írásvizsga)
3. Diszkalkulia-vizsgálat

4. Szóhasználati vizsgák, laterális-izoláció, kifejező képesség

A diagnosztikus mérlegelés kritériumai: - 1. és 2. a teljesítmények, a hiányosságok

- elmaradásának mértéke
 - érintett részképességek köre, gyengesége (olvasás, írásvizsga, számolás, n=)
 - a zavar okai
 - a gyermek életkora, osztályfokú
 - a gyermek motiválhatósága, feladattartása
 - családai háttér, szociális helyzet
- jellegzetes készségek hiánya (pl. perceptív, figyelem, emlékezet, tér-orientáció, beszéd-alkotás, motoros integráció, laterális-izoláció, szóhasználati, kifejező képesség)

Diagnózisra épülő fejlesztés:

Azt jelenti, hogy a diagnosztikában feltárt hiányos vagy gyengén működő területeket célirányosan fejlesztjük a meglévő jó képességekre építve. A diagnosztikából pontosan kiderül az elmaradás helye és mértéke, innen kezdjük a fejlesztést. Először az alapozó területet kezdjük, amelynek területei területi megvalósítás a tanulás sikerességét: testvére, orientáció (téri és idői), a beszéd-alkotás és tartalmi vonásai (helyes ejtés, szókinés, kifejezőképesség), emlékezet, figyelem, percepció, logikus gondolkodás, mozgás (nagy- és finommozgás, grafomotorikum). Ezek után következnek a diszlexia-diszgráfia beavatkozás (betűk tanítása/újratanítása, differenciálása, szövegértés fejlesztése, helyesírás fejlesztése, nyelvi kreativitás fejlesztése)

Módszerét jellemzi a többrányú irányítás, irányítás, az egyes részfunkciók megerősítése, esetleg újratanítása. Tartalmában közelíthet a pedagógiai követelményekhez, de a fejlesztő tevékenység soha nem lehet tanítás vagy korrepetálás!

Összefoglalás: teljes képesség, laterális-izoláció, teljes képesség

Báziis → komplex képesség fejlesztése

A diagnosztika és a fejlesztés szervezéstől alakot és a fejlesztésben van a legnagyobb. A cél az, hogy a tanulóval a későbbi életben a hiányosságai megfeleljen.

